

5.

L' ART DEL PAGÉS

PERIÓDICH DEZENAL

destinat á la propaganda

D' AGRICULTURA PRÁCTICA

TOMO 10.^e

1886

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Carrer de la Primpesa, núm. 11, pis 3.er

BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

L'ART DEL PAGÈS

PERIODICH DEZENAL

destinat a la propaganda

D'AGRICULTURA PRÀCTICA

TOMO 10.

1886

DIRECCIÓ ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ
Carrer de la Princesa, núm. 11, pla. 2.^a
BARCELONA.

TAULA

que conté las materias publicadas en l' any
1886.

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

Als Pagesos y al lector en general. Páginas 1, 2 y 3.—Ja no se pot arribar á mes! Págs. 4 y 5.—Exposició Universal de Barcelona en 1887. Págs. 21 á 23.—Bosquejo biográfico de D. Joaquín Salarich y Verdaguier. Págs. 57 y 58.—A las Autoritats superiors, á la Premsa periódica en general, á las Corporacions Agrícolas, Comerciales é Industriales, y demás Asociaciones encargadas de vigilar y garantir los intereses morales y materiales del país. Páginas 65.—Bibliografía. Pág. 66.—Als viticultors del Panadès. Páginas 67.—Foment de la Agricultura. Págs. 67 y 68.—Fraus en los vins. Pág. 77.—Sessió inaugural del «Foment de la Agricultura» en Badalona. Págs. 85 y 86.—¡Alerta! Als culliters de ví y comerciants de bona fé. Pág. 93.—Conferencia agrícola sobre la *rami*. Págs. 101 y 102.—Conferencia agrícola sobre vinicultura. Páginas 109.—Reunió d' agricultors. Págs. 117 y 118.—Conferencia agrícola. Págs. 118 á 120.—Congrés de vinicultors á Madrid. Temes que han de discutirse els dias 7, 8, 9, 10 y 11 de Juny. Págs. 125 y 126.—Memoria del Secretari del Foment de la Agricultura de Badalona. Págs. 145 á 148 y 157 á 160.—La Agricultura y lo lliurecambi. Págs. 165 á 167.—Enllotadas. Págs. 173 á 176.—Las quatre estacions del any segons llurs plantes é insectes mes característichs en la Baixa Catalunya. Págs. 193 á 196; 205 á 208; 213 á 215; 233 á 235 y 241 á 243.—La Filoxera. Págs. 249 á 251; 257 á 262; 269 á 274 y 281 á 283.—Monopoli dels adobs pera las terras a Sant Martí de Provensals. Págs. 289 á 291.—Las Caixas de Prestams Rurals. Págs. 297 á 299 y 305 y 306.—Redempció de censos. Págs. 317 y 318.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA.

Ventaljas del grà assecat Páginas 5 y 6.—Locomóvil Hornsby. Págs. 6, 7 y 8.—Confeccionadors de vins artificials. Págs. 13 á 16.—Sericultura. Págs. 16 y 17.—Pronóstich local del temps segons las variacions barométricas. Págs. 23 á 25.—Lo contracte enfitéutich de

à Rabassa Morta. Pàgs. 25 à 28; 33 à 35; 43 à 46 y 49 à 51.—Bombas portàtils. Pàgs. 29 y 30.—Aufals arboreo. Pàgs. 35 y 36.—Desmenussador de sémolas. Pàgs. 36 y 37.—Compressor pera molturas ab cèrcols de descarga. Pág. 37.—Disposicions vigents sobre la elaboració de vins artificials. Pàgs. 41 à 43.—Explotació dels tartràs y mares del vi. Pàgs. 51 à 54.—Preguntas y respuestas. Pàgs. 61 y 62.—Tractament del mildiu. Pàgs. 69 à 71.—Preguntas y respuestas. Pág. 71.—Las cals contra 'l mildiu. Pàgs. 78 y 79.—Conferencia agrícola. Pàgs. 86 y 87.—Galliners portàtils. Pàgs. 88 y 89.—Cultiu y destilació de lanyàmarà. Pàgs. 94 y 95.—Preguntas y respuestas. Pàgs. 95 y 96.—Fabricació d'esperit de brisa, refinació d'aquest y altres productes de mal gust y aplicació dels mateixos à la industria de ayguardents anissats. Importancia que en la salubritat pública tenen aquestos coneixements industrials. Pàgs. 103 à 105 y 111 à 113.—Preguntas y respuestas. Pàgs. 106 y 107.—Tres maluras del cep y senyals característiques. Pàgs. 110 y 111.—Exposició de Floricultura. Pàgs. 113 à 115.—Preguntas y respuestas. Pág. 116.—Quatre paraules sobre la *rami*. Pàgs. 120 à 122.—Remeys pera combatre lo mildiu. Pàgs. 122 y 123.—Cultiu del roldó (*coriaria myrtifolia* L.) Pàgs. 126 à 129.—Aparell pera escalfar lo vi. Pàgs. 129 à 132.—La filoxera als voltants de Barcelona. Pàgs. 133 à 135.—Excursió agrícola per Tortosa y Amposta. Pàgs. 136 à 141.—Instruccions pera prevenir y curar lo mildiu. Pàgs. 149 y 150.—Un enemich de las pereras y pomeras. Pàgs. 150 à 152.—Betúm-Barceló. Pàgs. 161 y 162.—Remeys contra 'l mildiu. Pàgs. 162 y 163.—Preguntas y respuestas. Pàgs. 163 y 164.—Molins de vent. Pàgs. 167 à 169.—Avenços en la horticultura. Pàgs. 176 à 178.—Instrucció pera la plantació y conreu de *rami*. Pàgs. 185 à 190.—Las regós. Pàgs. 196 à 198.—Poda Guyot. Pàgs. 208 à 210.—Millora dels vins ab la glucosa y modo d'obtenirla. Pàgs. 215 à 218.—Regós. Pàgs. 225 à 227.—Contra la llagosta. Pàgs. 243 à 245.—Empleo de la sal com adob. Pàgs. 274 y 275.—Experiencias executadas en la granja de Zaragoza sobre 'l cultiu de la patata. Pàgs. 283 y 284.—Datos sobre 'l cultiu de *rami* en Motril. Pàgs. 291 y 292.—Los vegetals vius com adobs. Pàgs. 299 y 300.—De la herba tora ó frare. Pàgs. 307 y 308.—Insecticida Cullèll. Pág. 309.—Notable excursió verificada en una vinya filoxerada del terme de Badalona. Pàgs. 310 y 311.—Lo cultiu del tabaco. Pàgs. 318 y 319.—Insecticida-Cullèll. Pàgs. 319 y 320.—Proba oficial. Pàgs. 320 y 321.—L'aygua de sabó, la seba cicutrí y la cals com insecticidas. Pàgs. 329 y 330.—Insecticida-Cullèll. Segona proba oficial. Pàgs. 330 y 331.

SECCIÓ DE VARIETATS

Himne del català. Pàgina 8.—Segadora romana. Pgs. 30 y 31.—Restauració de Sta. Maria de Ripoll. Pgs. 37 y 38.—Associació d'aficionats à la cassa y pesca del Principat. Pgs. 46 y 47.—Consells agrícolas. Pg. 54.—Mars (alegòria). Pg. 72.—Animals domèstichs.

Pg. 79.—Cansó del Trull (poesia.) Pg. 96.—Epigrama. Pg. 179.—Centre agrícola del Panadés. Cartell. Pgs. 198 à 200.—Academia bibliogràfica Mariana. Pgs. 245 y 246.—La ponentada (poesia.) Pg. 263.—Pàtria (poesia.) Pg. 276.—Als Catalans (poesia.) Pg. 285.—La ditxa (sonet). Pg. 321.—Fecunditat dels animals. Pg. 322.

NOTÍCIAS AGRÍCOLAS.

Formatge. Galldindis. Mildiu. Patatas. Remey contra lo blat carbonat. Págs. 9 y 10.—Camps de demostració. Comissió útil. Concurs agrícola. Págs. 31 y 32.—Centre agrícola del Panadés. Conferencias agrícolas. Mes traficadas en lo vi. Págs. 47 y 48.—Cassadors furtius. Cultiu y explotació de ramí. Págs. 53 y 54.—Cambras d'agricultura, industria y comers. Cassadors furtius. Falsificacions de vins. Guarderia rural. Justa queixa. La venda dels boscos. Prospekte de la casa Alesan. Págs. 62 à 64.—Nou colega. Proclamació de la veda. Temporal d'ayguas. Pág. 73.—Associació literaria de Gerona. Conferencias agrícolas. Cultiu y explotació de ramí. Lliure transport de plantas. Nova tarifa de transport de vins. Reunió de viticultors. Transport de fruytas y llegums frescas. Páginas 79 à 81.—Cuchs de seda. Exposició de floricultura. Propagació de ramí. Págs. 89 y 90.—Exposició aragonesa. Impost sobre vins y esperits. Morm llamparónich. Transport de sulfat de coure. Pág. 97.—Missions agronómicas. Plagas agrícolas. Pág. 107.—Aplanador senzill. Convit agrícola. Reunió d'agricultors. Pàgina 116.—D. Jaume Roca y D. Salvador Busquets. Congrés de viticultors. Instruccions y preceptes per anticipar y regularisar la fermentació tumultuosa en los vins. *La llum del camp*. Mildiu. Pàgina 132.—Exposició Aragonesa. Clasificació de vins. Geladas primaverals de la vinya. Espàrrechs d'Holanda. Reunió de viticultors. Filoxera. Vi falsificat. Págs. 141 y 142.—Tractat d'horticultura. Animals vacunats. Comissió provincial de defensa. Llana. Mildiu. Sindicats filoxerichs. Págs. 152 y 153.—Correspondencia. Págs. 154 à 156.—Antifiloxerich. Importació de bous. Patatas Soutton. Pág. 164.—Gerona. Sabadell. Sant Cugat del Vallés. Sant Andreu de Palomar. Págs. 169 y 170.—Carns y llanas. Clorosis. Esperits de patata. La major cria de bestiar del mon. Lo mildiu à Tortosa. Mahons de suro. Millora y augment de la llana. *Modus vivendi*. Ramí. Sant Sadurn de Noya. Utilitat dels ossos. Verola. Vilafranca del Panadés. Págs. 179 à 182.—Publicació important. Sant Andreu de Palomar. Págs. 190 y 191. Ceps resistents al mildiu. Filoxera. Instruccions contra la filoxera. Mildiu. Nova plaga. Ous de gallina. Patatas. Pera monstre. Pedregadas. Publicació important. Ramí. Págs. 200 à 202. Garnatxa tintorera. Pág. 211.—Inauguració de la primera fàbrica de desfibrar ramí en Espanya à Torroella de Montgri. Págs. 219 à 222 y 227 à 230.—Arbre del pá. Arbre de la vaca. Arnas. Concurs de bestiar. Envenenaments. Equivalencias. Multiplicació extraordinaria. Palma. Potros y mol-

tons. Remey. Vins dolents. Págs. 235 á 237.—Enguixat dels vins. Ramí. Pág. 246.—América y España. Ensenyansa agrícola. Estadística de vins. Filoxera. Págs. 252 y 253.—Adobs. Contribucions exorbitants. Faltas. Piscicultura. Plagas. Sucres. Págs. 263 á 266.—Bastonadas perjudicials. Consecuencias dels tractats. Diu *La Renaixensa*. Nostres vins en Dinamarca. Nova plaga. Pansas y figas. Suma y segueix. Págs. 277 y 278.—La caparrosa contra 'l frare. Remey contra la filoxera. Págs. 292 y 293.—Comptes galans. Contagi. Filoxera. Insecticida Cullerell. La filoxera matant los ceps americans. Malestar. Nova seda. Págs. 301 á 303.—Contra 'ls ceps americans. Mes sobre ramí. Suros. Traficas en los vins. Págs. 312 y 313.—Adobs minerals. Adulteracions de vins. Alcoholicació. Filoxera. Mes sobre embarchs. Mildiu. Remey contra la malaltia de las patatas. Sulfat de ferro pera las plantas. Ventatjas als estrangers. Virám. Págs. 322 á 324.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

La Bisbal. Puigcerdà. Valls. Vich. Páginas 10 y 11.—Amer. Camprodon. Cassà de la Selva. Figueras. Gerona. Lleyda. Olot. Puigcerdà. Ripoll. Valls. Vich. Pg. 17 á 19.—Castelló de la Plana. Juncosa. Molins de Rey. Alcira. Canet de Mar. Fransa. La Bisbal. Sóller. Vich. Pg. 48.—Castelló de la Plana. Pobla de Segur. Reus. Valls. Vich. Pgs. 55 y 56.—La Bisbal. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés.—Pg. 64.—Alcañiz. Lleyda. Reus. Solsona. Teruel. Valls. Vich. Pgs. 73 á 75.—Berga. Guissona. Palma de Mallorca. Solsona. Pgs. 81 y 82.—Igualada. Lleyda. Mollet del Vallés. Premià de Dalt. Reus. Valls. Verdú. Vich. Vilafranca del Panadés. Pgs. 98 y 99.—Gandía. Figueras. Maella. Mayals. Verdú. Pgs. 107 y 108.—Alcira. Barcelona. Bosost. Candanos. Lleyda. Olérdula. Pons. Reus. Sarinyena. Segarra. Tárrega. Valls. Vich. Pgs. 143 y 144.—Cervera. Falset. Gerona. Granollers. La Garriga. Reus. Tortosa. Vich. Vilafranca del Panadés. Vinaróz. Pgs. 171 y 172.—Alcañiz. Espluga de Francolí. Lleyda. Segarra. Valls. Vilafranca del Panadés. Vich. Pgs. 182 y 183.—Cariñena. India. Lleyda. Zaragoza. Plá d' Urgell. Prats de Rey. Valls. Vich. Pgs. 191 y 192.—Las Garrigas. Lleyda. Pobla de Segur. Plana d' Urgell. Reus. Uldecona. Valencia. Valls. Vich. Pgs. 202 á 204.—Agramunt. Ebro. Fransa. Granadella. Iborra. Lleyda. Pons y Sanahuja. Reus. Segarra. Tortosa. Torruella de Montgri. Valls. Vich. Pgs. 211 y 212.—Aytona. Bell-lloch. Berdum. Cuenca. Espluga de Francolí. Falset. Jaen. Lleyda. Reus. Segarra. Sanahuja. S. Martí de Provensals. Torregrosa. Tremp. Valencia. Valls. Vich. Pgs. 223 y 224.—Lleyda. Prades. Reus. Sanpedor. Sitjes. Tortosa. Valencia. Valls. Verdú. Vich. Vilanova y Geltrú. Vilafranca del Panadés. Pgs. 230 á 232.—Alcañiz. Balaguer. Barcelona. Besalú. Cete. Fraga. Gandesa. Huesca. La Bisbal. Lleyda. Mollerussa. Priorat. Puigvert. Castellidases y Artesa. Reus. Sitjes. Santa Coloma de

Queralt. Tarragona. Torregrossa. Tortosa. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Zaragoza. Pgs. 237 á 240.—Alaró. Altafulla. Estats-Units del Nort América. Fraga. Huesca. La Bisbal. Lleyda. Pobla de Claramunt. Puigcerdá. Sitjes. Santa Coloma de Queralt. Tortosa. Valencia. Valls. Vendrell. Vich. Vilafranca del Panadés. Pgs. 247 y 248.—Borjas d' Urgell. Cambrils. Canet de Mar. Cete. Corsá. Fontrubí. Granollers. Lleyda. Manresa. Martorell. Reus. Ulidecona. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Pgs. 253 á 256.

Alcover. Caldas de Montbuy. Cervera. Granollers. La Bisbal. Puigcerdá. Reus. S. Martí de Provensals. Sitjes. Tarragona. Tortosa. Valencia. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Pgs. 266 á 268.—Avinyó. Belianes. Falset. Fransa. Gerona. Jativa. La Bisbal. Lleyda. Reus. Segarra. Seu d' Urgell. Tamarite de Litera. Valls. Vich. Pgs. 278 á 280.—Alcañiz. Barbastro. Barcelona. Cete. Fransa. La Bisbal. Lleyda. Reus. S. Ramon de Manresana. Sort. Seu d' Urgell. Tirvia. Tortosa. Tremp. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Pgs. 285 á 288.—Barcelona. Batea. La Bisbal. Lleyda. Reus. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Pgs. 293 á 295.—Artesa de Segre. Montblanch. Tremp. Pgs. 303 y 304.—Alcira. Artesa. Gerona. Granollers. La Bisbal. Mayans. Olot. Organyá. Priorat. Puigcerdá. Reus. Ripoll. Sta. Cristina d' Aro. Valls. Vich. Pgs. 313 á 315.—Ampurdá. Arfa. Balaguer. Falset. Gerona. La Segarra. Miravet. Olot. Puigcerdá. Reus. Ripoll. Sóller. Tarragona. Tortosa. Valls. Vich. Pgs. 325 á 327

BESTIAR.

Fransa, Italia. Pág. 295.—Espanya. Pág. 331.

CEREALS.

Página. 32.—Espanya, Fransa. Pág. 295.—Espanya. Pág. 315.—Espanya. Portugal. Pág. 331.

TARONJAS.

Alcira, Liverpool, Marsella, Sóller, Valencia. Páginas. 82 y 83.—Alcira, Castelló de la Plana, Cete, Liverpool, Marsella. Págs. 90 y 91.—Castelló de la Plana, Oliva. Pág. 99.—Pág. 108. Alcira. Pág. 144.

OLIS.

Página. 32.—Congrés d' oliayres. Alcañiz, Calaceite, Reus, Tortosa, Valls, Valencia. Págs. 91 y 92.—Tortosa. Pág. 108. Espanya, Fransa, Italia. Págs. 295 y 296.—Espanya, Santa Bárbara. Pág. 315.—Espanya, Pág. 332.

VINS.

Barcelona. Página 11.—Espanya, Fransa, Italia. Portugal. Página 19 y 20.—Pág. 32.—Barcelona. Reus. Valls. Pág. 56.—Bercy-entrepôt. Cete. Marsella. Reus. Valls. Vilafranca del Panadés. Pág. 92.—Artés. Cervera. Igualada. Reus. Tarragona. Valls. Vilafranca del Panadés. Pág. 99 y 100.—Pág. 108.—Calatayud. Reus. Tarragona. Valls. Vilafranca del Panadés. Pág. 144.—Espanya.

Fransa. Italia. Pág. 296.—Espanya. Fransa. Italia Portugal. Páginas 315 y 316.—Espanya. Fransa. Italia. Portugal. Págs. 327 y 328.—Espanya. Fransa. Italia. Portugal. Pág. 332.

CALENDARI DEL PAGÈS.

Arbres. Vinyas. Oliveras. Gallinas. Abellas. Cuchs de seda Janer. Pág. 12.—Febrer. Pág. 40.—Mars. Pág. 84.—Abril. Pág. 100.—Maig. Pág. 124.—Juny. Pág. 156.—Juliol. Pág. 184.—Agost. Pág. 204.—Setembre. Pág. 232.—Octubre. 256.—Novembre. Pág. 304.—Diciembre. Pág. 316.

LAMINAS ENTREPOSADAS EN LO TEXT

Figuras.		Páginas.
170	Locomóvil Hornsby.	7
171	Bomba portátil ab palanqueta.	29
172	Bomba portátil ab volant.	30
173	Desmenussador de sémolas.	36
174	Compressor pera molturas.	37
175	Aparell pera escalfar lo vi.	130
176	Filoxera en sos diferents períodos.	134
177		
178		135
179		
180	Moli de vent Halladay.	168

NOMS DELS AUTORS

- Don G. J. de Guillén García, enginyer industrial.
 » Joseph Martí Folguera, escriptor públich.
 ✕ Feliu Vilarrubias y Busquets, advocat y propietari.
 » Antolí Massalleras, capatás agricola.
 » Ricart Ginabreda y Riera, agricultor.
 » Angel Guimerá, escriptor públich.
 » Isidoro Frias, id. id.
 » Joseph Bayer y Bosch, enginyer industrial.
 » Martí Pujol y Planas, agricultor.
 » Joan B. Sauquè Pinós.
 » Ferrant Agulló, advocat y escriptor públich.
 » Miguel Cuní y Martorell, naturalista.
 » Theodor Creus, advocat y agricultor.
 » Joseph Franquesa, escriptor.
 » Francesch Mathieu, id.
 » Agusti Valls y Vicens, banquer y escriptor.
 » Joaquim Riera y Bertrán, advocat y escriptor.
 » Francisco X. Tobella y Argila, pèrit agrónomo.

PSEUDONIMS Ó INICIALS

T.—R. G. y R.—B. M.—Pau de Provenciana.—Poblet.—Ingen. Gironi.—R.—Un pagès del Plá del Llobregat.

REVISTA AGRÍCOLA DEZENAL

Fundador, director y propietario: D. Francisco X. Tobella y Argila, périt agrónomo.

Surt tres vegadas al mes y val un duro al any.

ALS PAGESOS

Y AL LECTOR EN GENERAL.

Al entrar en l' any 10 de nostre humil publicació, no podém menos d' indicarvos las melloras que introduhim en L' ART DEL PAGÉS. Aquesta *Revista*, destinada á la propaganda de la agricultura práctica, que fins ara havia sigut quinzenal, desde avuy comensa á ser dezenal; de

manera, que en compte de sortir duas vegadas cada mes, ne sortirá tres, sens aumentar lo preu d' un duro al any que costa la suscripció. A la bona acullida que ha tingut entre la pagesia se deu semblant determinació, en benefici de la classe agrícola, á quina va dirigida y quals interessos defensa ab verdadera fé y llealtat.

Ab l' objecte de facilitar las mútuas relacions entre 'ls suscriptors y la direcció de L' ART DEL PAGÉS, s' obrirá en las planas de aquest periódich agrícola una *Secció de preguntas y respuestas*, en la qual los lectores podrán veure contestadas totas aquellas consultas que tingan á bé fer á la redacció, sempre que la índole de la pregunta siga adecuada á la marxa de nostra publicació ó quan ho permeti l' assumpto.

Al mateix temps y á fi de que nostres suscriptors puguin enterarse dels productes de la terra, animals de labor, eynas de treball y demés que se vulgan comprar ó vendre, se los hi anunciarán *de franch* durant un mes, ó sigan, tres vegadas consecutivas; passadas las quals podrán continuar los anancis á la meytat del preu establert en la tarifa general. La administració de L' ART DEL PAGÉS s' encarregará, además, de la compra-venda de tot lo referent á la pagesia: entenentse, que totas las demandas y reclamacions deurán sempre ferse per escrit.

Altres de las innovacions que aném á introduhir, es la de que 'ls volúms de la *Biblioteca agrícola catalana*, que desde 1880 veniam donant com á folletí en lo transcurs de la anyada, los entregarem enquadernats al acte de verificar lo pago de la suscripció, á la bestreta, del any actual ó al posarse al corrent dels atrassos, los que per circunstancias especiales se trovin en descubert ab la ad-

ministració de nostre periódich; publicantse en lo lloch de la *Correspondencia*, per medi de las initials y punt de residencia, alló que puga interessar al suscriptor pera 'l mellor régimen de tothom.

Mentres hi hajan tomos dels anys passats, formant coleccions encuadernadas de la *Biblioteca*, se cedirán á la meytat de preu als suscriptors, aixís com podrán obtenirlos tots aquells que se suscrigan de nou desde la publicació de aquest primer número d' enguany. Las coleccions atrassadas de la *Revista*, podrán los suscriptors obtenirlas encuadernadas per lo mateix preu.

Finalment, desitjosos de complaure en tot lo possible als lectors de nostra *Revista agrícola*, esperém que per medi de cartas nos facilitarán las noticias que pugan convenirlosi mútuament, ja sigan de cullitas, firas, mercats y demés, á fi d' estar al corrent de lo que siga vida pera la pagesia; pregántlosi, al mateix temps, que sempre y quan desitjin se tracti en nostras planas un assumpto d' interés general y fins particular, mentres siga de profit pera algú, nos tindrán á totas horas disposats á complaure'ls en tot y per tot, ja que L' ART DEL PAGÉS al entrar en l' any nou, vol fer *vida nova*, traspasant las fitas que s' havia imposat desde un principi, gracias al increment que ha pres nostra humil y desinteressada publicació, destinada única y exclusivament á mellorar en lo possible la situació de la pagesia catalana, tan abatuda, per la pesant carga que li imposan tots los governants.

LA REDACCIÓ.

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

¡JA NO SE POT ARRIBAR Á MÉS!

Als vinicultors y comerciants espanyols de bona fé.

Cridém moltíssim la atenció de las Autoritats y especialment dels vinicultors y comerciants espanyols de bona fé sobre la extraordinaria importació de vins de Fransa per alguns ports d' Espanya y en especial per lo de Barcelona. Desde un quant temps en aquesta part se nota que s' importan de la vehina República á nostra Península, quantitats bastant regulars de bocoys de ví á la ordre ó sense consignació determinada. No falta qui assegura que dits bocoys carregats en lo port de Cette, son consignats al nostre com á *vi de retorn*, ab la malévola intenció de reembargarlos després pera Fransa y ferlos passar per caldos espanyols

Aquesta anomalia s' esplica de la manera següent. Per los voltants de Cette hi ha poblacions, com per exemple la de Meze, ahont se fabrican en gran escala *vins artificials*, que la lley francesa autorisa com á tals, ab la precisa condició d' esser expedits per l' interior de la Nació vehina com á *vins de fàbrica*, obligant á posar en los envasos un rótul que aixís ho indiqui.

La merma ocasionada per la filòxera y las malas anyadas, especialment la última han fet que los francesos hagin sigut tributaris á altres nacions y no menos á la nostra, de grans quantitats de caldos, sobre tot en classes superiors, de color y forsa, que tanta falta los hi fan pera sos *coupages* ó barrejas ab los vins flachs de son pais. Donchs bé, aixó ha fet que los francesos arbitressin tots los medis pera portar á cap un frau punible baix molts conceptes. En primer lloch, ne sofreix lo crèdit dels vins espanyols en lo mercat francès y en segon terme es una pérdua considerable pera l' Erari públich de nostre pais.

Se diu més encara y es, que hi ha diferentas embarcacions que se dedican á semblant *negoci* puix d' aquesta manera tenen sempre carga segura é immediata, tant d' anada com de tornada, fent lo següent: s' emportan de Barcelona un número de bocoys de bon ví espanyol ab una marca qualsevol, lo desem-

barcan á Cette y figuran no ser admés per no reunir las condiciones estipuladas en lo contracte de compra. Allavors suposan carregar los mateixos bocoys, cambiantlos per altres d' idéntichs y los retornan á Espanya ab la idea de defraudar los drets d' entrada, burlant d' aquesta manera la vigilancia de nostre port. Aquestos últims bocoys son reembarcats de nou y espedits als centres consumidores de Fransa ab la patent d' Espanya, essent d' aquesta manera molt més adinerats en perjudici de nostres productors y comerciants.

No 'ns queixarém nosaltres del rigor ab que fou tractada una espedició de vi espanyol, la qual per no reunir las condiciones que la lley marca, los francesos la llensaren al mar; però si desitjariám que no se tolerés per mes temps lo que acabém d' apuntar.

Com que fins ara haviam vist sempre, prescindint dels vins embotellats de Champagne y Burdeos, com á vins de luxo, que nostre pais era importador de caldos usuals á la nació vehina y aquesta no era exportadora dels seus, y ménos á la nostra; nos cridá extraordinariament la atenció lo que comensá á succehir fá algun temps y que ab tan descaro, com escándol, succeheix encara.

Fíxintshi bé las Autoritats superiors y també las corporacions encarregadas de vigilar per lo bon nom é interessos de sos associats y veurán, de segur, moltes cosas que no han vist, quins están encarregats de mirar.—T.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA.

Ventatjas del grá assecat.

Succeheix sovint á Rusia, que s' asseca lo grá á una temperatura de 30° Reaumur, sense que esperimenti la mes petita alteració á causa del fum ó de la escalfor. Aquesta temperatura no es de manera perceptible mes elevada que la ordinaria en Egipte, Sicilia, Andalucía, Africa, y altres grans terrenos productors de blats, durant la época de la creixensa y desenrotllo complet de la espiga.

En la dessecació del grà se 'l remou y cambia molt repetidas vegadas de lloch.

Las principals ventatjas de aquesta manera de procedir son:

1.ª Una producció major quan lo grà s' emplea pera llevar, donchs que la escalfor mata los insectes y fa neixer los ous avans de temps que pugan viure.

2.ª Russia exporta la major part de sos grans de Russia menor per la via de Odesa en barcos, que permaneixen necessariament molt temps en una admósfera humida, entre lo que están fondejats y lo que tardan en fèr la seva travessia. Ademés, durant aqueix temps está lo grà apilat en masses de gran alsada, y encara que estiga ficat en sachs, s' origina rescalfament y á la llarga la descomposició del mateix.

A consecuencia de la neteja y frech durant la dessecació lo grà conserva sa brillantor y sa bella apariencia que avuy dia se consideran com caractèrs de sa bona qualitat.

3.ª Lo blat assecat aixís artificialment se mólt mellor y pert menos ab lo segó, porque en la mólt la farina se desfá mes fácilmente de la pellofa.

Locomóvil Hornsby.

La proba de que la Agricultura catalana está molt atrassada, es que no se vehuen locomovils per los camps. Al estranger l' agricultor es un home científich y práctic, y sab explotar bé tots aquells recursos y productos que li proporcionan sas terras, al mateix temps que lo sens fi d' eynas que li dona la mecánica. D' aquí que usin ab tant afany la forsa del vapor pera practicar los traballs agricolas, logrant aixís ferlos ab rapidésa y economía, y ademés sáliga transformar sos fruyts en productos de més valor: aixís las terras los hi donan una renda que aquí admiraria. Lo blat que treuhen de sos camps part lo transforman en farina, la herba dels prats la converteixen en carn, adobs y llet per medi del bestiar y la llet á son torn en mantega y formatje, lo blat de moro lo venen en forma de pernills, cansalada, llart, etc., per medi dels porchs: lo rahim en l' estat de vi; los tubercles y grans en forma d' esperit d' industria, etc. etc. Ademés, saben explotar los prats y subsols que tenen en sas fincas, y també coneixen lo medi

d' emplear la forsa de sas màquinas motoras quan no hi ha tra-
balls agrícolas ni se deu regar, ja empleantlas en moldre, ja pre-
parant l' aliment del bestiaró been una industria agrícola qualsevol

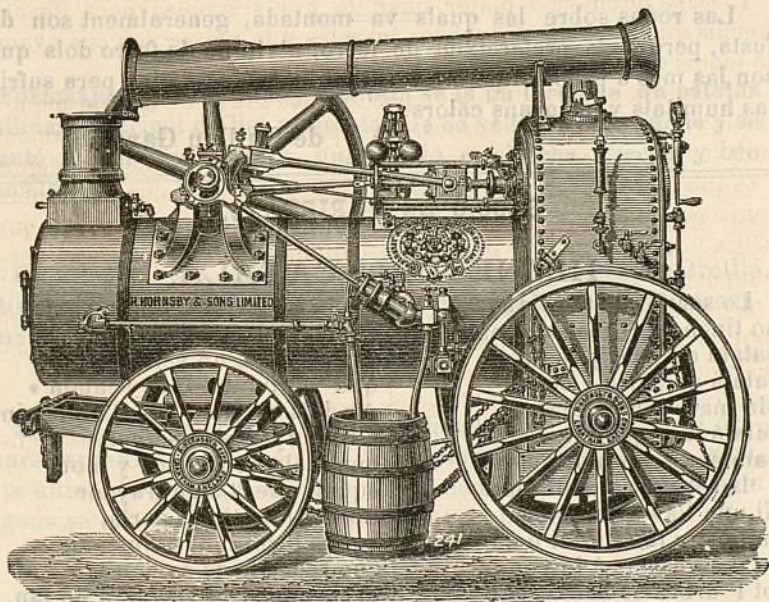

FIG. 170.—Locomóvil Hornsby.

Tots aquestos treballs, com que s' executan en diferents llocs de la finca, la forsa no pot actuar en aquestos llocs, á no ser que la màquina motora siga locomóvil, es á dir, portàtil.

Las locomovils son econòmicas de combustible, pero exigeixen molta netedat porque la caldera es tubular. N' hi ha que poden cremar llenya y altres combustibles com son, palla, pellofa d' ar-rós, etc.

La locomovil que avuy dono á coneixer es la que construeix la acreditada casa Hornsby y que aqui proporciona lo Sr. Solá y Escayola (Ronda de Sant Pere, número 176). Los senyors Hornsby construeixen sas màquinas ab lo cilindre y tubos ó canons ane-xos colocats en l' interior de la caldera, trovantse per lo tant efica-sament protegits contra la intemperie y evitant la condensació de vapor. La superfície de calefacció es gran, y la fogaina, que está construïda ab solidesa, está disposada pera cremar carbó, fusta ó qualsevol altre combustible.

Las bombas d' alimentació son de tres válvulas, y posadas de tal uanera que no poden obstruirse ab facilitat, ni pot glassarse la aigua en los climas frels.

Las rodas sobre las quals va montada, generalment son de fusta, pero si 's prefereixen de ferro, n' hi ha de ferro dols que son las més á propòsit pera climas variables, es á dir, pera sufrir las humitats y las grans calors.

G. J. de Guillen García.

SECCIÓ DE VARIETATS.

HIMNE DEL CATALÁ.

Lo ser fill de Catalunya
ho tinch pe 'l mes alt honor;
catalá de nom y rassa.
catalá de parla y cor.
Ma mare fou catalana,
catalá mon pare n' es,
catalans eran mos avis
y 'ls rebesavis molt més.
Ni una llavor forastera
en nostra familia hi ha;
de l' arrel fins á la copa
tot l' arbre es ben catalá.
Ma esposa n' es catalana,
catalans los meus fills son,
y es per mi la nostra llengua
la millor de tot lo mon.
Parli 'm mal de Catalunya
qui vulga renyir ab mi;
á tots los que l' aborreixen,
jodi á mort fins á morí!
Ab los ayres de ma terra
ne tinch prou per respirar
y sols plauhen á ma vista
nostres camps y nostra mar.
Lluny de tú, ma Catalunya,
¡quina anyoransa que tinch!
quan me 'n vaig ¡quina tristesa!
¡quina alegria quan vinch!
Quan en catalá no parlo
me sembla que he de mentí!
tot lo que penso y 'l que sento
sols en catalá ho se di.

No hi ha parlar com lo nostre
sobri, just, y dols y clá;
si fins hi ha un vell adagi
que 'n diuhen. «clá y catalá»
Ay dels traydors que 't reneguin,
Catalunya del meu cor;
que malament visca y mori
aquell que 't siga traydor.
Lo qui rebutja ta parla,
que 's torni mut al instant;
que renegar de sa mare,
ni 'ls mónstres sisquera ho fan.
Veta 'l aquí, Catalunya,
lo testament que faré;
aquestas son las paraulas
que al morir als fills diré;
Donaume per sepultura
un reconet catalá,
que enterrat lluny de ma terra
mon cos no hi sabria está.
Y sí, fills meus, algun dia,
de ser catalans com som
os sabés greu -Deu no ho vulga-
no os diguéu pas lo meu nom.
Estéu segurs que llavoras
mort y tot tremolaré
y desde 'l fons de ma tomba
per sempre os malahiré.
Lo ser fill de Catalunya
ho tinch pe 'l mes alt honor;
catalá de nom y rassa,
catalá de parla y cor.

JOSEPH MARTÍ FOLGUERA.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRÍCOLAS.

Formatje.—En Saxonia y Turinjinia se fa un formatje ab patatas bullidas y xerigot de llet y sembla que se veu lliure de cuchs y se manté fresch alguns anys, guardantlo en llochs frescos y ben tancats.

Galldindis.—Ab motiu de la varola maligna que se desentrotllá ultimament en aquestas aus, lo preu dels galldindis baixá extraordinariament en la major part de mercats d' Espanya.

Mildiu.—Lo valor de la cullita en la comarca del Ebro pot gra-duarse aproximadament en uns 100 milions de pessetas. En la cullita última lo *mildiu* la ha reduhida á ménos de la meylat, causant segons se veu una pérdua de 50 milions de pessetas.

Patatas.—En Aragón ha sigut molt abundant la cullita de patata com ho demostra lo baix preu que ha alcançat aqueix tubercle. A Calatayud s' ofería la arroba á 3 rals y en altres pobles d' aquella regió á 2 y 1½.

En los pobles de la provincia de Ciudad-Real, ahont la cullita de patatas constituheix sa major riquesa, han estat d' enhorabona, donchs lo rédit del citat tubercle ha sigut gran y molt superior al dels anys passats. Las demandas no han sigut d' importancia comparadas ab la existencia, per qual motiu los preus estavan fluixos.

Remey contra lo blat carbonat.—Hi ha comarcas propensas á aquest mal en los grans, sobre tot en las castigadas de boiras. Pera lliurarse d' aquest mal avans de sembrar lo gra se mulla ab aygua, després s' hi tira per sobre alguns grapats de cals viva y luego se remou ben be y al dia següent se sembra, salvant aixís la cullita de la indicada plaga.

També produheix resultat complert mullant lo blat en una dissolució de sulfat de coure ó sia caparrós blau, se posa en terra barrejantlo ab noves quantitats de gra sech y al dia següent se sembra.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

La Bisbal — Blat, á 15'50 pessetas la quartera de 80 litros. — Mestall, á 14 — Ségol, á 13. — Ordi, á 8. — Cibada, á 7'50 — Ciurons, de 15 á 30. — Vessas, á 11. — Llobins, á 5'50. — Fabas, á 11'50. — Blatdemoro, á 9'50. — Mill, á 13. — Monjetas, á 25. — Panís, á 9.

Puigcerdá — Blat, á 22 pesetas la carga — Ségol, á 19. — Ordi, á 16. — Patatas, á 9. — Moltó, á 1'75 la carnicera. — Badella, á 1'75. — Bou, á 1'25. — Porch fresch, á 2'75. — Id. sech, á 2'25. — Llonganissa seca, á 4'50.

Valls. — Lo mercat de Nadal se vejé sumament concorregut de gent y las operacions al engros no foren moltas. Los caldos seguiren encalmats, si be sos elevats preus se conservaren de la mateixa manera. Las avellanas tingueren tendencia á la baixa y se pagaren de 16 á 17 pessetas la quartera. Los demás articles no sufriren la mes petita variació.

Blat de Aragó, de 15 á 17 pessetas la quartera. — Ordi, de 7 y 1½ á 8. — Monjetas del Pinet, de 20 á 23. — Fabons, á 10. — Vessas, de 11 á 12. — Ségol, á 4 y 1¼ pessetas la quartera doble. — Prims, á 5 y 1¼. — Quartas, á 11 y 1½. — Farinas de 1.ª classe, de 16 y 1½ á 17 y 1½ rals la arroba. — Id. de 2.ª, de 14 y 1½ á 15 y 1¼. — De 3.ª, á 13 y 1¼. — Oli d'oliva, de 13 á 15 rals lo quartá. — Garrofas velles, de 7 á 7 y 1½ pessetas lo quintá.

Vins. — Vins blancs de 1.ª classe, á 23 pesetas la carga. — Id. de 2.ª, á 16. — Vins negres de 1.ª, á 35. — Id. de 2.ª, á 25. — De 3.ª, á 15.

Vich.—Concorregut va esser lo mercat de Nadal, essent de notar que l' avirám y en particular los capons, se vengueren bastant barato.

Xeixa, á 13'50 pessetas la quartera.—Forment, á 12'50.—Mestall, á 10'50.—Ségol, á 9'50.—Ordi, á 7'50.—Cibada, á 6.—Espelta, á 5.—Blatdemoro, á 10.—Mill, á 10 —Fajol, á 10.—Fabas, á 11.—Llegum, á 11'50.—Fasols, á 18.—Ciurons, á 18.

La inauguració del Monte-pio «La Protectora Vicense,» va tenir lloch lo mes passat, qual societat té per únich objecte proporcionar á tots los vehins los articles de primera neccssitat al menor preu possible. Ha ocupat ab prefencia l' atenció de la Junta Administrativa, la venda de carns, y gracias á ella, de moment hem lograt que de 27 quartos que costava una lliura de carn de bou, de badella ó d' anyell, s' obtingués de las carnicerías de la societat per 23 quartos.

Aixó, naturalment, ha produhit una verdadera revolució en las tres companyías de carnicers que tenian monopolisat aquest negoci y com era d' esperar, han parat aquestos molt bé lo cop posant la carn d' anyell y badella á 22 quartos y la de bou á 20. Resultant de tot aixó que 'ls pobres que pagavan avans lo bou á 27, ara lo poden obtenir á 20.

VINS.

Nos quedém, se pot dir, en la mateixa expectativa en que nos trobavam al terminar l' any 1885. Es á dir, sense demandas activas de nostres vins y ab la tendencia á aguantarse los alts preus que nostres caldos han alcanSAT en los mercats desde la última cullita, á pesar de trobarse bastant assortit, per ara, lo mercat de Fransa, ahont van á parar la major part de nostres vins de mellor qualitat, ó sigan los de bon color y forsa alcohólica; ab los quals nostres productors no volen cedir en sas pretensions: motiu pel que creyém se notí aquesta especie de paralisació momentánea en nostres mercats, motivada en part per esser aquesta una época en que lo comerç s' ocupa en sos balansos de capdany. No dubtém que la situació actual variarà aviat, en vista de la neccssitat, casi imprescindible, de provehirse de certas classes de vins espanyols superiors, pera fer tipos en los mercats estrangers.

CALENDARI DEL PAGÉS.

JANER.

Arbres.—Per regla general no es prudent trasplantar, podar y empeltar arbres en aquest mes, perque las glassadas fortas podrian perjudicarlos. No obstant en climas benignes, com los del litoral, poden trasplantarse los que no sigan resinosos, podarlos y empeltarlos de pua ó agulla.

Vinyas.—Sols en terrenos que no perillan de glassadas tardanas convé podar las vinyas, perque com mes aviat se podan, mes aviat brotan y lo fret las pot matar. En dits terrenos poden empeltarse los ceps, ja aplicant la agulla un poch mes avall d' arran de terra, ó bé deixantli un sol botó y posantla á un punt qualsevol del cep.

Oliverars.—Se cullen las olivas, essent la regla quan prenen lo color negre. Convé desferlas aviat y no deixarlas apiladas llarch temps, fins que son mitx podridas, ab lo que no s' obté mes oli, com equivocadament creuhen molts; sols se logra ferlo espés y de mala qualitat y tal vegada disminuir la quantitat (1).

Gallinas.—Si los galliners son calents y abrigats y se dona cibada á las gallinas, comensan á pondre. Sembla que dona molt bons resultats lo donar á mitja nit menjar calent á las gallinas.

Abellas.—Los ruscos ó buchs han de estar ben tapats y no convé tocarlos, perque un petit moviment mata las abellas.

(1) Uns diuhen: qui heu la oliva avans de janer, deia a l' oli al olver, y altres. qui heu la oliva després de janer, cull l' oli del any que vé.